

BIBLIOTEKSPLAN

2009 - 2011

Kristianstads
kommun

Antagen av kommunfullmäktige 2009-10-13

Biblioteksplan för Kristianstad

INLEDNING	2
VISION	2
BIBLIOTEKENS ROLLER OCH UTVECKLINGSOMRÅDEN	3
1. MÖTESPLATS	4
<i>Utvecklingsområden</i>	<i>4</i>
<i>Utvecklingsprojekt 2009-2011</i>	<i>4</i>
2. KULTURCENTRUM	5
<i>Utvecklingsområden</i>	<i>5</i>
<i>Utvecklingsprojekt 2009-2011</i>	<i>5</i>
3. KUNSKAPSCENTRUM	6
<i>Utvecklingsområden</i>	<i>6</i>
<i>Utvecklingsprojekt 2009-2011</i>	<i>6</i>
4. CENTRUM FÖR SPRÅKUTVECKLING OCH LÄSLUST	7
<i>Utvecklingsområden</i>	<i>7</i>
<i>Utvecklingsprojekt 2009-2011</i>	<i>7</i>
BILAGA MED, RFID INFO, BILAGOR	8
BILAGA 1 STYRDOKUMENT	8
<i>Bibliotekslagen (SFS 1996:1596) med revidering (SFS 2004:1261)</i>	<i>8</i>
<i>Utdrag ur LSS Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade</i>	<i>9</i>
<i>FN:s standardregler</i>	<i>9</i>
<i>Länkar till IT-plan, Mediepedagogiska plan, Läroplaner</i>	<i>9</i>
<i>UNESCOS Folk- och skolbiblioteksmanifest pdf</i>	<i>9</i>
BILAGA 2 VERKSAMHETSBEKRIVNING OCH SAMVERKAN	9
BILAGA 3 LÄSTRAPPAN	11
<i>Lästrappan – att utveckla språk och läsning</i>	<i>11</i>

Inledning

Syftet med Kristianstads kommuns biblioteksplan 2009 – 2011 är att stärka den kommunala biblioteksverksamheten genom att ge en struktur för de viktigaste utvecklingsområdena och samtidigt tydliggöra folk- och skolbibliotekens gemensamma uppdrag. Ett gemensamt ansvar för lärandet är grunden för samarbetet mellan skol- och folkbiblioteken, genom denna samverkan ska de kommunala medlen användas på ett effektivt sätt.

Biblioteken vilar på humanistisk grund och bärs av en stark folkbildningstanke. Det är väsentligt att biblioteken står fria från censur och påtryckningar utifrån. De är lokala mötesplatser och spelar en viktig roll i den levande demokratin – på biblioteken kan medborgarna informera sig och där kan de uttrycka sina åsikter och debattera dem med andra medborgare, barn och unga står i centrum.

Biblioteken har en viktig roll i det livslånga lärandet och samverkar med skolor, högskolor och andra utbildningsanordnare. Biblioteken medverkar i de samlade lärprocesserna; genom biblioteket får man hjälp med att söka, lokalisera, välja, beställa, förvärva, systematisera, värdera och presentera information och dokument som skapar ny kunskap.

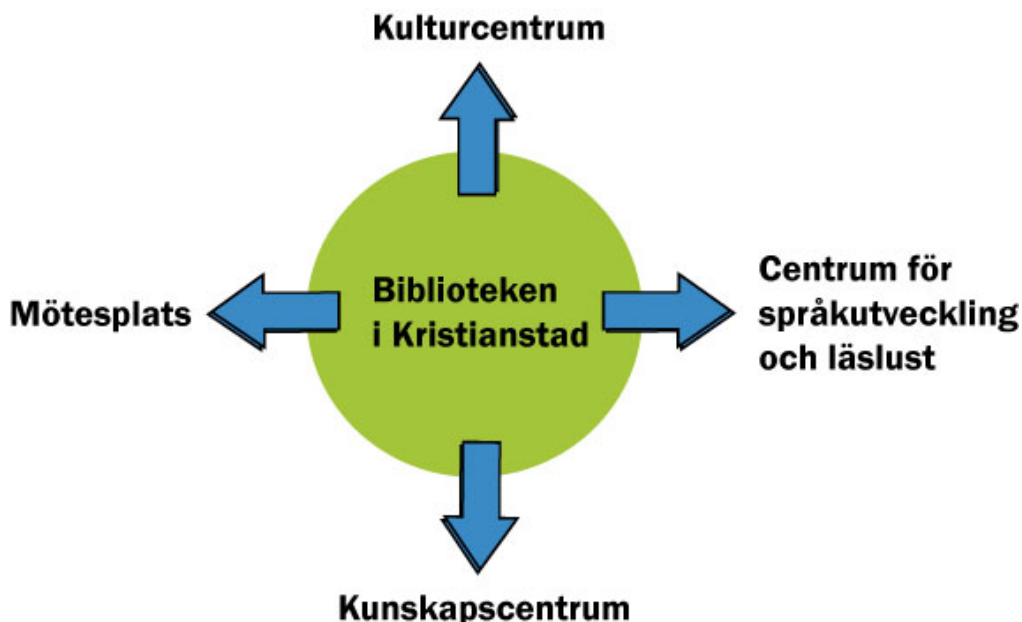
Kristianstad kommuns bibliotek är en del av ett regionalt, nationellt och internationellt biblioteks nätverk. Genom sina folk- och skolbibliotek får medborgarna tillgång till världens samlade biblioteksresurser, både samlingar, kompetens och elektroniska resurser.

Vision

I kommunens framtidsvision läggs stor vikt vid att skapa goda tillväxt- och utvecklingsbetingelser både för den enskilde medborgaren och för företag och myndigheter. Den värdegrund och de strategier som gäller för kommunen som helhet gäller också för biblioteken: attraktionskraft, tillväxt, god service och hög tillgänglighet, effektivitet och kvalitet. I biblioteket ska medborgaren stå i centrum och verksamheten ska präglas av professionalism, kreativitet, samarbetsförmåga och ett stort mått av delaktighet.

Bibliotekens roller och utvecklingsområden

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för folkbiblioteken samt ett nystartat Medborgarkontor på Stadsbiblioteket. Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för skolbiblioteksverksamheten. I Kristianstad finns ett högskolebibliotek med vilket det finns ett etablerat samarbete. En mer utförlig verksamhetsbeskrivning finns i bilaga 2.

För varje roll har utvecklingsområden och konkreta utvecklingsprojekt formulerats. Två av rollerna – **mötesplats** och **kulturcentrum** – betonar biblioteket som ett öppet erbjudande till medborgarna, medan de två andra – som **kunskapscentrum** och **centrum för språkutveckling och läslust** – betonar fördjupning och specialisering. Både öppenheten och fördjupningen behövs för att förankra biblioteksverksamheten och skapa en dynamik i den. De resurser som biblioteken har i form av samlingar, lokaler, infrastruktur och kompetens måste utvecklas för att kunna användas på bästa sätt i ett föränderligt samhälle.

Det finns många aktörer som vill nå människor i mediebruset och där har biblioteken viktiga uppdrag att genomföra genom att förmedla relevant information, hjälpa till att sovra och granska den ökande mängd information som finns att tillgå. Biblioteken måste kunna möta sina brukare även i den digitala världen.

Att öka barns läslust är en betydelsefull uppgift för biblioteken, det lägger en god grund för ett livslångt lärande.

Skolbiblioteket är ett verktyg för att nå skolans mål. Skolbibliotekarien fungerar som en aktiv resurs i den pedagogiska verksamheten och har ett särskilt ansvar för att utveckla elevernas förmåga att söka och använda information.

1. Mötesplats

Biblioteken har en stor och ökande betydelse för människors möjlighet att mötas. Biblioteken är lokala, nära och lättillgängliga. Där möter allmänheten fackutbildade specialister som bara finns där för att vägleda och svara på frågor. För rollen som mötesplats är den lokala förankringen viktig. Biblioteket måste möta sina brukare där de befinner sig rumsligt eller virtuellt, rollen som digital aktör är mer aktuell än någonsin.

Folkbiblioteket som mötesplats ska vara centralt beläget inom sitt upptagningsområde, vara öppet, tillgängligt och anpassat. Det ska finnas en mångfald i innehållet, olika aktiviteter och arrangemang. Biblioteken ger möjlighet till social interaktion och gränsöverskridande möten. Skolbiblioteken bör vara placerade i skolan så att de är lätt tillgängliga för elever och personal och det bör vara öppet och bemannat hela skoldagen.

Utvecklingsområden

- Biblioteksrummen, både de fysiska lokalerna och det virtuella rummet.
- Attraktiva lokaler för barn och ungdomar. Inbjudande miljöer på ungas villkor och tilltalande moderna medier.
- Medborgarkontor på fler platser i kommunen.
- Skolbibliotek som ett naturligt centrum i skolan med anpassade lokaler, pedagogiska resurser, trygg miljö och gott samarbete mellan lärare och bibliotekspersonal.

Utvecklingsprojekt 2009-2011

- Förnya biblioteksrummet i samband med sammanbyggnad av konserthuset och stadsbiblioteket. Lägga särskild vikt vid att utveckla biblioteket för barn och ungdomar i dialog med brukarna.
- Införa söndagsöppet på stadsbiblioteket.
- Upprusta en biblioteksfilial per år.
- Utveckla bibliotekens webbplats mot 2.0.
- Gemensam server för bibliotekssystemet i Skåne Nordost.
- Börja införa RFID-teknik inom folkbiblioteken.
- Öppna medborgarkontor i Arkelstorp och i samarbete med Integrations- och arbetsmarknadsförvaltningen på Gamlegården.
- Utveckla skolbiblioteken som mötesplats och lärmiljö på webben.
- Skolbiblioteket som plattform för elevernas kontakter med omvärld och samhälle.

2. Kulturcentrum

Tillgången till skönlitteratur, facklitteratur och tidskrifter samt musik och film gör biblioteket till ett centrum för kulturella och konstnärliga upplevelser. Det är väsentligt att biblioteket intar en öppen attityd till en medievärld i förändring. Rollen som kulturcentrum förstärks av ett regelbundet utbud av olika slags aktiviteter och arrangemang; debatter, författarmöten, musik- och teaterevenemang med mera.

Rollen kräver profilering, samordning, kontinuitet och marknadsföring. Biblioteken ska utveckla sin profil i samspel med lokala aktörer. Stadsbiblioteket har ett särskilt ansvar för litteratur och debatt, filialbiblioteken fungerar som lokala kulturcentra.

Bokfestivalen är ett årligt kulturarrangemang sedan 1999, då fylls staden med bokbord och kulturlokalerna med författare. Detta arrangemang är mycket viktigt för Kristianstad som litteraturstad och biblioteket som kulturarrangör.

Genom att göra skolbiblioteket till ett nav i skolans kulturliv (med t.ex. skönlitteratur, författarbesök, skivareverkstäder, utställningar och teaterföreställningar) främjas ett kulturellt och estetiskt arbetssätt i skolan.

Utvecklingsområden

- Marknadsföring av och aktivt arbete med alla medier.
- Nya medietyper.
- Utveckling av bokfestivalen till ett evenemang av regional och nationell dignitet.
- Programverksamhet på fler folkbiblioteksenheter för både barn och vuxna.
- Biblioteket i folkhälsoarbetet.
- Skol- och folkbibliotek samverkar med andra aktörer inom kultursektorn.

Utvecklingsprojekt 2009-2011

- Förstärkning av bokfestivalens budget t ex genom att söka bidrag från nordiska fonder.
- Regelbundet återkommande programverksamhet på fler biblioteksenheter.
- Initiera ett arbete om bibliotekens roll i folkhälsoarbetet
- Erbjuder TV-spel och fler nya medietyper.
- Utveckla arbetet med Kulturspindeln. Se bilaga 2
- Stärka kompetensen i marknadsföringsfrågor.
- Utveckla skolbioarbetet med att ha fler förhandsvisningar och diskussionsforum för pedagoger.
- Skolbibliotekscentralen skapar fler film- och bokpaket för förskolan.

3. Kunskapscentrum

Biblioteken i Kristianstad har bredden, öppenheten och tillgängligheten som grund för rollen som kunskapscentrum. Folkbibliotekens huvudansvar är riktat mot allmänheten, men de samspelar också nära med biblioteks-, dokumentations-, och informationsresurser inom skolor, högskolor och kommunala organ. Lärande i studieförbundens regi, distansutbildning och ett ökat kunskapsbehov inom företag, föreningar och organisationer innebär att systematisk informationssökning, kunskapsutveckling och handledning blir allt viktigare. God tillgång till digitala och tryckta medier är grundläggande.

Skolbibliotekens huvuduppgift är att vara kunskapscentrum. Tillgången till medier är viktig i sökandet efter information och ett varierat utbud bör finnas på alla skolor, skolbibliotekscentralens mediebestånd är ett komplement. Medieanslaget för varje grundskola bygger på principen ”en bok per elev och läsår”. Alla medier i skolan ska göras tillgängliga via bibliotekskatalogen. Bemanningen och tillgänglighet på skolbiblioteken varierar. Med utbildad personal blir möjligheterna större att använda skolbiblioteket i det undersökande arbetssättet. Samverkan mellan pedagoger och bibliotekarier är en förutsättning för elevens lärande och framtida informationskompetens. Friskolorna har idag ingen egen skolbiblioteksverksamhet utan använder folkbibliotekens resurser. Förhållandet är inte reglerat genom avtal vilket gör detta till ett problemområde.

Införandet av ett medborgarkontor på stadsbiblioteket hösten 2007 har gett invånarna en högre servicenivå och en tydligare ingång till kommunen. Medborgarkontoret är en kvalificerad informationspunkt för kommunens samlade verksamhet, men också en brygga över till resten av det offentliga Sverige. Medborgarkontoret arbetar med att stärka det lokala inflytandet.

Utvecklingsområden

- Folkbibliotekets roll i en förändrad utbildningsorganisation.
- Samspel med fler aktörer.
- Uppbyggnad av medborgarkontor.
- Samarbeta med studieförbunden.
- Kompetensutveckling och omvärldsbevakning
- Utveckling av F-5-skolornas biblioteksverksamhet
- Marknadsföring av skolbiblioteksverksamheten som en kvalitetsfaktor

Utvecklingsprojekt 2009-2011

- Stärka befintliga nätverk.
- Medborgarkontoret ska initiera lokala nätverk för att möjliggöra enklare och bättre dialog mellan kommunens verksamheter och medborgarna.
- Kompetensutveckling tillsammans med biblioteken i Skåne Nordost och högskolebiblioteket.
- Ökad kunskap om hur utbildningssektorn och mediesektorn utvecklas.
- Ta fram gemensamma verksamhetsstrategier för biblioteken på F-5-skolorna
- Öka användandet på skolbiblioteken av bibliotekskatalog, skolornas webbsidor och nätkulturer
- Pedagogiskt center utformar kompetensutveckling för skolpersonal om hur skolbiblioteken kan vara ett verktyg för att öka elevens måluppfyllelse.

4. Centrum för språkutveckling och läslust

Språkutveckling, läsförståelse och läslust betyder mycket för individuell utveckling och är nyckelkompetenser i kunskapsamhället. Att ge tillgång till skönlitteratur och främja samtal kring läsning är ett av folkbibliotekens klassiska uppdrag. Olika undersökningar pekar dock på att läsningen och läsförståelsen minskar bland barn och ungdomar. En systematisk satsning på språkutveckling, läsförståelse, berättande och läslust i samarbete mellan biblioteket och andra aktörer kommer att bli av avgörande betydelse.

Skolan har ett stort ansvar att lära elever att läsa och här spelar skolbiblioteket en mycket viktig roll. Olika läsprojekt genomförs på skolorna och kontinuerligt jobbar skolbibliotekarier och pedagoger med lässtimulans genom t ex ”bokprat” och ”boksamtal”. Biblioteken bör tillsammans med förskolan, skolan och föräldrarna skapa ett starkt och hållbart partnerskap för språkutveckling och läslust.

Bibliotekens uppgift har främst varit att stimulera barnens läsning. ”Lästrappan” (se bilaga 3) är ett program för att öka barnens läslust; det har sin främsta tillämpning på de små barnen men leder vidare till ett samarbete mellan bibliotek, barnhälsovård, förskola och skola under hela uppväxten. Biblioteket ger stöd åt personer med dyslexi, afasi eller andra språk- och läshinder.

Språkets betydelse för lyckad integration är väl dokumenterad. Biblioteket har en unik möjlighet att vara en resurs för personer med annat modersmål än svenska, genom att tillhandahålla böcker, tidningar och tidskrifter på modersmålet, erbjuda lån av språkkurser och litteratur på svenska samt att ge möjligheter till kommunikation med hemlandet via Internet.

Läslust och förmågan att behålla språket är också viktigt för äldre människor inte minst när olika sjukdomar påverkar språkförmågan. *Boken kommer* service möjliggör bokläsandet för många äldre och *Kultur i vården* stimulerar och aktiverar äldres språkförmåga.

Utvecklingsområden

(folk- och skolbibliotek)

- Stimulera språkutveckling och läslust.
- Medieutbud för språkutveckling och läslust.
- Kompetensutveckling inom området språkutveckling.

Utvecklingsprojekt 2009-2011

- Biblioteket ska stödja läsecirklar i samverkan med studieförbunden.
- Utveckla lästrappan med särskilt fokus på barn med annat modersmål än svenska.
- Satsning på ökat samarbete mellan skolbiblioteken och modersmåls lärarna.
- Starta träffar för personer med annat modersmål och ha sagostunder på andra språk än svenska.
- Utarbeta en handlingsplan för *Boken kommer* med ökande andel äldre i samhället.
- Kompetensutveckling för skolpersonal om litteratur och läsning och kompensatoriska hjälpmedel vid läs- och skrivsvårigheter.
- Skolbibliotekscentralen och grundskolans skolbibliotekarier fortsätter att på förfrågan, medverka på föräldramöten för att prata om läsning.
- SBC anordnar bokcirklar om barn- och ungdomslitteratur för pedagogisk personal.

Bilaga med, RFID info, Bilagor

Bilaga 1 Styrdokument

Bibliotekslagen (SFS 1996:1596) med revidering (SFS 2004:1261)

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om det allmänna biblioteksväsendet.

2 § Till främjande av intresse för läsning och litteratur, information, upplysning och utbildning samt kulturell verksamhet i övrigt skall alla medborgare ha tillgång till ett folkbibliotek.

Folkbiblioteken skall verka för att databaserad information görs tillgänglig för alla medborgare.

Varje kommun skall ha folkbibliotek.

3 § På folkbiblioteken skall allmänheten avgiftsfritt få låna litteratur för viss tid.

Bestämmelsen hindrar inte att ersättning tas ut för kostnader för fotokopiering, porto och andra liknande tjänster. Inte heller hindrar den att en avgift tas ut i de fall låntagare inte inom avtalad tid lämnar tillbaka det som de har lånat.

4 § Ett länsbibliotek bör finnas i varje län.

Länsbiblioteket skall bistå folkbiblioteken i länet med kompletterande medieförsörjning och andra regionala biblioteksuppgifter.

För den kompletterande medieförsörjningen skall också finnas en eller flera lånecentraler.

5 § Inom grundskolan och gymnasieskolan skall det finnas lämpligt fördelade skolbibliotek för att stimulera skolelevernas intresse för läsning och litteratur samt för att tillgodose deras behov av material för utbildningen.

6 § Det skall finnas tillgång till högskolebibliotek vid alla högskolor. Dessa bibliotek skall inom de områden som anknyter till utbildning och forskning vid högskolan svara för biblioteksservice inom högskolan och i samverkan med landets biblioteksväsen i övrigt ge biblioteksservice.

7 § Kommunerna ansvarar för folk- och skolbiblioteksverksamheten.

Landstingen ansvarar för länsbiblioteken och för biblioteken vid högskolor med landstingskommunalt huvudmannaskap.

Staten ansvarar för övriga högskolebibliotek och för lånecentralerna samt för sådan biblioteksverksamhet som enligt särskilda bestämmelser ankommer på staten.

7 a § Bibliotek och bibliotekshuvudmän inom det allmänna biblioteksväsendet skall samverka.

Kommuner och landsting skall anta planer för biblioteksverksamheterna. Lag (2004:1261).

8 § Folk- och skolbiblioteken skall ägna särskild uppmärksamhet åt funktionshindrade samt invandrare och andra minoriteter bl.a. genom att erbjuda litteratur på andra språk än svenska och i former särskilt anpassade till dessa gruppers behov.

9 § Folk- och skolbiblioteken skall ägna särskild uppmärksamhet åt barn och ungdomar genom att erbjuda böcker, informationsteknik och andra medier anpassade till deras behov för att främja språkutveckling och stimulera till läsning.

10 § Länsbibliotek, lånecentraler, högskolebibliotek, forskningsbibliotek och andra av staten finansierade bibliotek skall avgiftsfritt ställa litteratur ur de egna samlingarna till folkbibliotekens förfogande samt i övrigt samverka med folk- och skolbiblioteken och bistå dem i deras strävan att erbjuda låntagarna en god biblioteksservice.

Utdrag ur LSS Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade

Kulturparagrafen §15.5 vill verka för att kommunen ser till att det allmänna fritids- och kulturutbudet blir tillgängligt för personer med utvecklingsstörning, autism eller autismsliknande tillstånd.

FN:s standardregler

Regel 10 nr 3 Kultur: Staterna bör främja utveckling och användandet av särskild teknik så att litteratur, film och teater görs tillgängliga för personer med funktionsnedsättning. D v s medlemsländerna ska se till att människor med funktionsnedsättning kan delta i kulturlivet på lika villkor

Länkar till IT-plan, Mediepedagogiska plan, Läroplaner

IT-plan www.buf.kristianstad.se/it/itplan

Handlingsplan för mediepedagogik www.buf.kristianstad.se/mops/medieplanen.pdf

Läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet - Lpo 94
www.skolverket.se/publikationer?id=1069

UNESCOS Folk- och skolbiblioteksmanifest pdf

www.unesco-sweden.org/informationsmaterial/pdf/skrift1_06_web.pdf

Bilaga 2 Verksamhetsbeskrivning och samverkan

Folkbiblioteken är till för alla. Bibliotekens lokaler, samlingar, personal, informationsteknik och resurser ska anpassas så att utbytet för de olika bibliotekens användare optimeras. Barn och unga är en prioriterad grupp. Inom det samlade nätverket kan de olika biblioteken ha skilda roller beroende på befolkningsstruktur, storlek och efterfrågan.

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för folkbiblioteken samt ett nystartat Medborgarkontor på Stadsbiblioteket. Folkbiblioteksorganisationen omfattar förutom huvudbibliotek, 11 filialer, två utlåningsstationer och en bokbuss med cirka 90 hållplatser. Det är 48 personer som arbetar inom verksamheten. Biblioteksservice i en kommun med många mindre tätorter blir resurskrävande när verksamheten sprids ut på många enheter.

I Kristianstad finns ett 30-tal serviceställen inom äldreomsorgen biblioteksverksamheten består av bokvagnsronder, bokdepositioner, bokprat och högläsning. Kultur i vården och läsombudsprojekt genomför genom kontinuerligt samarbete i form av informationsdagar för kommunal vårdpersonal. Biblioteket har ett avtal med omsorgsförvaltningen om biblioteksservice. Genom avtal med kriminalvården erbjuds biblioteksservice till de intagna på Häktet, Centrumfängelset och Anstalten Vä.

Skolbiblioteken har en definierad målgrupp. Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för skolbiblioteken på 6 gymnasieskolor, 45 grundskolor samt för Skolbibliotekscentralen (SBC). Kristianstad kommun har byggt upp en fungerande skolbiblioteksverksamhet där varje grund- och gymnasieskola har ett skolbibliotek. Utbildad personal finns på alla gymnasieskolor och grundskolor med senaredel (årskurs 6-9), sammanlagt finns det 19 skolbibliotekarietjänster (vt-09). På F-5-skolorna är bemanningen låg. På en del skolor finns det lärare som har några timmar avsatta för skolbiblioteksverksamhet men på de allra flesta skolorna finns det ingen bemanning alls. När kommunen bygger om och planerar nya F-9 bör skolbiblioteket vara en genomtänkt och självklar verksamhet med utbildad skolbibliotekspersonal.

Integrerade folk- och skolbibliotek med F-9 skolor finns i Degeberga, Fjälkinge, och Önnestad. Där har skolan en fackutbildad bibliotekarie på 75-100 % (vt-09) och folkbiblioteket en bibliotekarie på 75 %. I Everöd, Färlöv och på Österäng/Gustaf Hellströmskolan finns integrerade bibliotek med F-5 skolor. Där köper skolan 4-5 personaltimmar per vecka av folkbiblioteket. I framtiden bör man undersöka möjligheterna att integrera fler biblioteksfilialer med skolbibliotek för ett mer effektivt resursutnyttjande.

I kommunen finns 60 förskolor som i stor utsträckning använder sig av folkbiblioteken för att låna böcker och andra medier.

Det finns sju friskolor (fyra grundskolor och tre gymnasieskolor) där det sammanlagt går 710 elever (465 grundskolan, 245 gymnasieskolan) vilket är ca 5 % av det totala antalet elever. Trenden är att friskolorna blir fler och större. Friskolorna har inga egna skolbibliotek utan använder sig i av folkbiblioteken men det finns inga tecknade avtal om biblioteksservice med friskolorna. Skolbibliotekscentralen erbjuder friskolorna att låna av deras mediebestånd mot att det tecknas ett avtal där kostnaden är 270 kr/elev/år. I framtiden bör man teckna avtal för biblioteksservice för att säkerställa elevernas informationskompetens och medieförsörjning.

I Kristianstad finns ett högskolebibliotek med vilket det finns ett etablerat samarbete, transporter av medier och en gemensam server för biblioteksdatasystemet. En gemensam utbildningsinsats för personal vid högskolebiblioteket och folkbiblioteken som har genomförts under tre år och ska fortsätta att utvecklas.

Samverkan idag

Delregionalt samarbete är en överlevnadsfråga för kommunerna i nordöstra Skåne. Biblioteken inom Skåne Nordost har utvecklat ett samarbete kring kompetensutveckling, marknadsföring och planerar för en gemensam server för biblioteksdatasystemen i alla sju kommunerna.

Idag samverkar biblioteken på Barn- och utbildningsförvaltningen och Kultur- och fritidsförvaltningen på flera olika sätt:

- Biblioteksdatasystemet Book-IT är gemensamt för folk-, gymnasie- och grundskolebiblioteken, även högskole- och sjukhusbiblioteket ingår. Med hjälp av Book-IT och intern postgång skickar biblioteken en stor mängd medier mellan sig.
- Det finns ett flertal abonnemang på databaser som köps in gemensamt för hela kommunen.

- Varje år ansöker de båda förvaltningarna gemensamt om ett litteraturbidrag från Kulturrådet för att främja läsningen hos barn- och ungdomar. Sedan 1997 har bidraget använts till samarbete kring böcker i förskolan, barnskolan och högstadiet. 2006 till 2009 är målgruppen elever i åk 3 – 5. Gymnasiebiblioteken får en mindre summa till olika projekt. Skolbiblioteken använder pengarna till att stärka bokbeståndet och köpa klassuppsättningar för överenskommen åldersgrupp. Folkbiblioteken köper flera exemplar av ett urval titlar som används vid bokprat där berörda klasser bjuds in till biblioteket.
- Kulturspindeln är ett nätverk mellan skolan och de olika kulturinstitutionerna (Barbacka, Regionmuseet Kristianstad, Musik i Syd, folkbiblioteken, skolbibliotekscentralen). Nätverket ansvarar bland annat för två kulturutbudsdagar per år.

Bilaga 3 Lästrappan

(Folkbiblioteket)

Lästrappan – att utveckla språk och läsning

Samarbete med barnhälsovården

0 -1 år BHV-träffar

Biblioteksbesök ingår i de föräldraträffar som anordnas av barnhälsovården i kommunen. Detta sker under barnets första levnadsår. Föräldrarna informeras om bokens betydelse för barnets språkutveckling och om vikten av att tidigt börja med musik, rim och ramsor samt bildberättelser. Barnbibliotekarierna visar på det stora utbudet av småbarnsböcker och försöker engagera och stimulera föräldrarna att låna och läsa för sina barn.

Barnens första bok

Alla barn i kommunen erbjuds en bok vid 8-månaderskontrollen på barnhälsovården. Föräldrarna får ett presentkort och kan sedan hämta boken ”Barnens första bok” på sitt närmaste bibliotek. Ca 90 % av alla föräldrar hämtar ut boken.

Samarbete med barnomsorgen

Läslustombud finns på de flesta förskolor i kommunen. Ombuden träffas på sitt närbibliotek för att tillsammans med bibliotekspersonalen diskutera och utveckla samarbetet. Biblioteken är självständiga enheter och utvecklar sina egna modeller i samarbetet med förskolor, öppna förskolor och dagbarnvårdare.

Huvudbiblioteket bjuder in förskolorna i centrala stan till Berättardags, sagostunder speciellt för 5-åringar.

Samarbete med skolan

6-årsboken – läs tio böcker med ditt barn och ni får en bok!

Denna lässtimulerande aktivitet för alla 6-åringar innebär att personalen aktivt arbetar med boken tillsammans med barnen och föräldrarna. Avsikten är att nå föräldrarna, att få dem att läsa böcker för sina barn och att det blir en vana att besöka biblioteket med barnen. Genom att barnen berättar om böckerna i klassen övar de språket, ökar ordförrådet och förmågan att uttrycka sig. När de tio böckerna är lästa kommer föräldrarna och barnen till biblioteket och får en bok. Böckerna som delas ut är ”Barnens andra bok”.

6-årsvisning

Alla 6-åringar bjuds in till sitt respektive bibliotek. Där får de en visning av barnavdelningen, kunskap om hur man hittar böckerna och bibliotekets lånerutiner. Foldern till 6-årsboken delas ut.

6 - 8 år

Barnskolans läslustombud träffas på sitt närbibliotek. Då diskuteras olika läsprojekt och barnbibliotekarierna ger boktips. Pedagogerna kan boka tid för biblioteksbesök med bokprat och lån av böcker.

9 -16 år

Pedagogerna kan boka tid för biblioteksbesök med bokprat och lån av böcker.

”Sommarlov med böcker” för alla barn som kan läsa

Syftet med denna lässtimulerande aktivitet är att få barn att läsa böcker under sommarlovet, när de har tid att läsa. För de barn som just har lärt sig att läsa är det extra viktigt att de fortsätter med läsningen under sommarlovet.

Bokäventyret

Läsklubb för barn 10-13 år. Medlemmarna får välja bland nya böcker utan att stå i kö. De inbjuds till en boktipsträff 1-2 gånger/termin.

Boktestet

Ungdomar 13-16 år träffas 1-2 gånger/termin och tipsar varandra om böcker. Boktipsen läggs ut på hemsidan.